

چگونه با فرزندانمان درباره مسائل جنسی صحبت کنیم؟

صحبت کردن با کودکان راجع به عشق، علاقه، محبت و مسائل جنسی یک بعد مهم در فرزندپروری است. والدین می توانند با ایجاد یک محیط راحت و آرام برای گفتگو درمورد مسائل فوق خیلی مفید و مؤثر باشند ولی با وجود این خیلی از والدین از گفتگو راجع به این مسائل اجتناب می کنند. شما می توانید از طریق گفتگو با کودکان ارزش ها و هنجارهای خود را به او منتقل کنید. اگر شما از گفتگو پیرامون این مسایل سرباز بزنید کودک تلاش می کند که این اطلاعات را به طرق دیگری کسب کند. در این صورت شما از چگونه اندیشیدن کودک خود در مورد مسایل جنسی اطلاعات نخواهید داشت.

صحبت کردن راجع به رفتار و روابط جنسی ممکن است هم برای والدین و هم برای فرزندان مشکل باشد. والدین باید براساس سطح کنجکاوی و نیازهای فردی کودکشان پاسخ دهند و اطلاعاتی فراتر و یا کمتر از آنچه کودک به دنبال آن هست و یا برایش قابل فهم نیست، ندهند. زمانی که بچه ها در مورد مسایل جنسی می پرسند به احتمال زیاد به این معنی است که تا اندازه ی زیادی در آن مورد اطلاعات دارند. بنابراین باید حواسمان باشد که جواب اشتباه به آنان ندهیم. البته نباید هم همه ی حقیقت را با جزئیات برایشان بازگو کرد.

کودکان براساس سن و سطح رشدی درجات متفاوتی از کنجکاوی و درک را نشان می دهند و وقتی بزرگتر می شوند، به دنبال جزئیات بیشتر راجع به مسائل جنسی هستند. بنابراین پاسخ ما به سوالات آنها و یا آموزش های ما باید براساس سطح فهم و درک آنها باشد. بعلاوه شروع آموزش مسائل جنسی سن خاصی ندارد هر زمان که فرزندان کنجکاوی نشان داد باید برایش توضیح دهید. البته بهتر است با زبان خودشان با آنها صحبت شود. خیلی از بچه ها اصطلاحات و کلمات خاص خود را برای قسمت های

مختلف بدن دارند، مهم است که هنگام صحبت کردن با آنها از کلماتی استفاده کنیم که برایشان قابل فهم تر است و با آن راحت هستند.

تمایلات جنسی در کودکان:

قطعا تمایلات جنسی در کودکان با آنچه در بزرگسالان وجود دارد متفاوت است. به طور مثال نگاه کردن به بدن یکدیگر و لمس آن، دکتر بازی و یا بوسیدن همدیگر. بهتر است بگوئیم که این تمایلات در کودکان به میزان زیادی معطوف به اکتشاف بدن خودشان و احساساتی که به این کشف مربوط می شوند، است. لازم است بدانیم رشد جنسی همانند رشد جسمانی، رشد احساسات و رشد عقلانی یکی از ابعاد رشد محسوب می شود. که آشنایی والدین با روند رشد روانی - جنسی کودکان و نحوه ی برخورد با آن بسیار کمک کننده خواهد بود..

نوزادی تا دو سالگی:

دهان منبع لذت و آرامش است. کودک نوازش و ماساژ را بسیار دوست دارد. توجه به این نیاز کودک موجب رشد سالم تمایلات جنسی و ایجاد احساس اطمینان و امنیت در او می شود.

دو تا چهار سالگی:

هویت جنسی و درک از جنسیت در این سن شکل می گیرد. در این سن کودکان تفاوت جنسیت دختر و پسر را منوط به تفاوت های ظاهری می دانند. مثل موی بلند یا کوتاه و لباس دخترانه یا پسرانه. همچنین علاقه به واریسی اعضای بدن خود در این سنین آغاز می شود.

چهار تا شش سالگی:

در این سن کودکان پرسش های زیادی در مورد زاد و ولد می پرسند که هیچ ربطی به احساسات جنسی آنها ندارد.

مثلا وقتی کودکی 5 ساله در مورد چگونگی و به وجود آمدن بچه می پرسد ممکن است این پاسخ مناسب باشد که بچه ها از تخم و دانه ای که در جای خاصی درون شکم مادر رشد می کند و بزرگ می شود، بوجود می آیند. پدر به این موضوع کمک می کند وقتی بذر و دانه او با بذر و دانه مادر ترکیب می شود باعث می شود که بچه رشد خود را شروع کند.

شش تا هشت سالگی:

برای کودکان این گروه سنی دیگر امور جنسی به میزان سابق اهمیت ندارد. پرسش های کمتری مطرح می کنند و بیشتر به دنبال معیار های اجتماعی هستند.

اما مثلا اگر یک کودک 8 ساله بخواهد بداند که چگونه بذر پدر داخل بذر مادر می شود، والدین ممکن است توضیح دهند که چگونه تخم و بذر پدر (یا اسپرم) از دستگاه تناسلی او می آید و با بذر و دانه مادر (یا تخمک) در رحم مادر ترکیب شده و سپس بچه در یک مکان امن در داخل رحم مادر به مدت 9 ماه رشد کرده و بزرگ می شود تا این که به اندازه کافی قوی می شود تا متولد شود.

هشت تا ده سالگی:

سال های آغازین عشق ورزیدن در کودکان است. یعنی احساسات نقش اساسی تری در زندگی آنان خواهد داشت. پس از هشت سالگی نخستین علائم بلوغ در کودکان ظاهر می شود به طوریکه بازیها و گفتگو های کودکان هم جنس با آنچه با غیر هم جنس خود دارند متفاوت است.

ده تا دوازده سالگی:

نخستین گام ها به سوی بلوغ برداشته شده مثلا عاشق شدن هایی که با احساسات شدید همراه است.

به عنوان مثال، یک کودک 11 ساله ممکن است بخواهد در مورد روابط زن و مرد بیشتر بداند والدین با گفتن این که چگونه یک مرد و زن به یکدیگر علاقمند می شوند و تصمیم می گیرند با هم رابطه جنسی داشته باشند، می توانند به وی کمک کنند. لازم است در مورد مسئولیت ها و پیامدهای ناشی از فعالیت جنسی صحبت شود. حاملگی، بیماری های مقاربتی جنسی، احساسات ما راجع به ارتباط جنسی، مسائل مهمی هستند که باید بحث شوند.

نوجوانان مجبورند با شدت احساسات جنسی خود، استمنا، قاعدگی، سردرگمی راجع به هویت جنسی و چگونگی رفتار جنسی در یک ارتباط، مدارا کنند و نیازها و احساسات و رفتار خود را با خانواده، مذهب و فرهنگ خود هماهنگ کنند.

ارتباط باز و آشکار و اطلاعات صحیح از سوی والدین این شانس را افزایش می دهد تا نوجوانان رابطه ی جنسی را به تعویق بیندازند.

در مورد چه موضوعاتی می توانیم با بچه ها صحبت کنیم؟

خیلی بیش از آنچه که شما فکر میکنید می توان در این مورد با بچه ها صحبت کرد. البته اگر باور داشته باشید که موضوعات مختلف جنسی برای کودکان مانند بقیه امور روزمره ی زندگی عادی و طبیعی هستند.

لازم به ذکر است بدانید مسائل جنسی بزرگسالان مربوط به دنیای خودشان است و به دنیای بچه ها مربوط نمی شود. والدینی که از سر سهل انگاری یا عقاید اشتباه کودکان خود را در معرض محتواهای نامتناسب با سنشان قرار می دهند در حقیقت به مرز بچه ها بی احترامی می کنند. و متوجه نیستند که این صحنه ها در ذهن کودکانه‌ی آنها تعبیر و تفسیر می شود.

توصیه ها:

- درک فرزندان را بسنجید تا بتوانید متناسب با آن به وی اطلاعات دهید.
- حس شوخی داشته باشید و نترسید که راجع به احساس ناراحتی خود صحبت کنید.
- رابطه جنسی را به عشق ، علاقه ، محبت ، توجه و احترام به خود و طرف مقابل ارتباط دهید.
- درمورد ارزش‌ها، علایق درگفتگو با کودک و نوجوان درمورد رفتار و روابط جنسی مفید است که:
 - او را تشویق به حرف زدن و پرسیدن سوالاتش کنید.
 - محیطی آرام و فارغ از قضاوت را برای بحث حفظ کنید.
 - از کلماتی راحت و قابل فهم استفاده کنید.
 - سعی کنید در سطح دانش، آگاهی و نگرانی‌های خود به طور باز و آشکار با او صحبت کنید
- راجع به اهمیت مسئولیت پذیری برای انتخاب ها و تصمیمات بحث کنید.
- کمک کنید تا فرزندان نقاط ضعف و قدرت انتخابش را بفهمد.
- با دادن اطلاعات باز و درست درمورد ارتباط و رفتار جنسی ،مسئولیت پذیری و انتخاب می توانید به نوجوانان کمک کنید تا ارتباط جنسی را به روشی سالم و مثبت بیاموزد.

- در مورد الگوهای رفتاری خود و پیام‌های دریافتی از تلویزیون از جمله لباس پوشیدن شوخی‌ها و ارتباطات تجدید نظر کرده و نسبت به سن کودکان آنها را تعدیل کنید.
- پاسخ به سوالات کودک را به آینده موکول نکنید.
- خجالت خود را کنترل کنید و دچار شرم و اضطراب نشوید.
- حریم خصوصی و مراقبت از خود، جرات ورزی و مهارت نه گفتن را به کودکان بیاموزید.

منابع:

کتاب تمایلات جنسی کودکان و نوجوانان نوشته ساندرین فان در دوف
صحبت کردن با کودکان در مورد مسائل جنسی نوشته دکتر فریبا عربگل

سایت migna.ir

تهیه و تنظیم: لیلا محمدی مشاور واحد دبستان کوشش